

BOZP a PO v drevospracujúcom priemysle

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci /BOZP/ je stav pracovných podmienok na zaistenie bezpečnej práce, vylúčenie alebo obmedzenie rizika a škodlivých faktorov, ktoré môžu spôsobiť vznik pracovného úrazu, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia.

Zabezpečovaním a kontrolou plnenia BOZP je poverený pracovník – technik bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý zodpovedá v spolupráci so zodpovedným vedúcim zamestnancom za realizáciu účinných opatrení v zmysle záväzných predpisov majúcich súvis s danou problematikou.

Povinnosti zamestnávateľa:

- vytvárať podmienky na bezpečnú a zdravotne neškodnú prácu,
- zaraďovať zamestnancov na prácu a pracovisko so zreteľom na ich schopnosti, zdravotný stav a fyzické schopnosti,
- predchádzať vzniku pracovných úrazov a chorôb z povolania a zisťovať príčiny ich vzniku a navrhovať opatrenia, aby sa úrazy neopakovali
- oznamovať ustanoveným spôsobom príslušným orgánom inšpekcie práce vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, havárií, zisťovať a odstraňovať ich príčiny, viesť evidenciu a vykonávať registráciu pracovných úrazov,
- kontrolovať stav BOZP, zabezpečovať v intervaloch určených osobitnými predpismi alebo orgánmi štátneho dozoru vykonávanie kontrol, skúšok a prehliadok zariadení a odstraňovanie zistených nedostatkov,
- pri hodnotení výsledkov pracovnej činnosti prihliadať na plnenie BOZP,
- spolupracovať s orgánmi štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce,
- na pracoviskách viesť v knihe evidenciu drobných poranení a úrazov /dátum, meno postihnutého, aký orgán je poranený, príčina poranenia a spôsob ošetrovania/,
- zabezpečiť viditeľné označenie príslušných priestorov a pracovísk symbolmi a tabuľkami v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- zabezpečiť pravidelné, zrozumiteľné a preukázateľné oboznamovanie zamestnancov na vykonávané práce, pracoviská a iné okolnosti, ktoré sa týkajú výkonu práce s príslušnými právnymi predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Povinnosti zamestnancov:

- Povinnosťou každého zamestnanca, ako aj iných osôb zdržujúcich pracoviskách, je dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, nariadenia, interné predpisy a pokyny na zaistenie BOZP a tým chrániť zdravie svoje ako aj spolupracovníkov a tiež chrániť majetok a zariadenia zamestnávateľa a okolité životné prostredie.

Za pracovný úraz sa považuje:

- akékoľvek poškodenie zdravia alebo smrť spôsobená zamestnancovi nezávisle od vlastnej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi,
- úraz, ktorý utrpel zamestnanec na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa pri činnosti, ktorá nesúvisí s plnením pracovných úloh,
- úraz, ktorý utrpela iná osoba, ktorá sa s vedomím zamestnávateľa zdržiava na jej pracoviskách alebo v priestoroch, ktoré inak nie sú verejne prístupné.

Podľa závažnosti delíme pracovné úrazy na :

- **smrteľné** – zamestnanec hneď alebo neskôr následkom úrazu zomrel,
- **ťažké** – majú za následok stratu orgánu, alebo jeho podstatnej časti, alebo také poškodenie zdravia, ktoré lekár označil za ťažké,
- **hromadné** – pri tej istej udalosti boli zranené najmenej tri osoby z nich aspoň jedna ťažko alebo smrteľne, alebo bolo zranených viac ako desať osôb,
- **ostatné** – ktoré nie sú uvedené vyššie.

Školenie zamestnancov:

- Zamestnávateľ je v zmysle Zákonníka práce povinný vykonávať pravidelné školenie všetkých zamestnancov ako i osôb, ktoré sa s jeho vedomím zdržiavajú na pracoviskách ÚNMS SR.

- Všetci zamestnanci sú povinní zúčastňovať sa na školeniach, uskutočňovaných zamestnávateľom v záujme zaistenia BOZP.
- Školenie zamestnancov v oblasti BOZP sa vykonáva nasledovne:
 - **vstupné** školenie absolvujú všetci novoprijatí zamestnanci pri nástupe do zamestnania, a vykonáva ho technik BOZP. Po príchode na určené pracovisko zabezpečí poučenie novoprijatého zamestnanca o konkrétnych podmienkach z hľadiska BOZP príslušný priamy nadriadený zamestnanec,
 - **periodické** školenie zabezpečuje a vykonáva zamestnávateľ jedenkrát za dva roky pre všetkých zamestnancov. Školenie vykonáva technik BOZP, ktoré o konkrétne podmienky dopĺňa priamy nadriadený zamestnanec. Vedúci zamestnanci na jednotlivých stupňoch riadenia sa na záver školenia podrobujú overeniu vedomostí získaných školením.
 - **odborné osobitné** školenie zabezpečuje zamestnávateľ /vedúci príslušného pracoviska/ pre zamestnancov u ktorých to vyžadujú osobitné predpisy, napr. vodiči.

Zamestnávateľ je povinný viesť o vykonaných školeniach a overovaní vedomostí predpísanú dokumentáciu a túto predkladať na vyžiadanie príslušným kontrolným orgánom.

Priestory a pracoviská z hľadiska BOZP:

1. Podlahy priestorov a pracovísk

- nemôžu byť šmykľavé, mokré a musia mať rovný povrch, odolný proti poškodeniu. Musia sa udržiavať v čistote pravidelným a trvalým upratovaním.
- Otvory v nich musia byť zakryté krytmi, osadenými tak, aby boli v rovnakej výškovej úrovni ako podlaha, pričom sa nemôžu samovoľne odsunúť.

2. Komunikácie /chodby schodištia/

- musia byť trvale voľné a nesmú sa zužovať stavebnými konštrukciami, výrobným a prevádzkovým zariadením, materiálom, výrobkami, nábytkom a pod. tak, aby bola zabezpečená v prípade potreby bezpečná evakuácia osôb a materiálu,
- prvý /nástupný a posledný stupeň v každom schodišťovom ramene sa musí dať rozoznať od okolitej podlahy /farebné zvýraznenie/.

3. Pracovný a manipulačný priestor

- pri jednotlivých strojoch a zariadeniach musí byť priestor dostatočný tak, aby bolo umožnené bezpečné vykonávanie všetkých obvyklých pracovných operácií vrátane nastavovania, údržby, prísunu materiálu a odkladania výrobkov.

4. Zábradlie

- musí byť pri komunikáciách s nerovnou úrovňou, ak je rozdiel väčší ako 0,5 m,
- okolo nezakrytých otvorov a schodištiach,
- byť opatrené pri podlahe ochrannou lištou s min. výškou 0,1 m v prípade, ak hrozí nebezpečenstvo zošmyknutia osôb.
- musí byť riešené tak, aby prostredie zodpovedalo druhu a bezpečnosti vykonávanej práce,
- bezpečne prístupné a musí sa dať ľahko čistiť

5. Vykurovanie a spotrebiče musia byť

- riešené tak, aby nemohli byť zdrojom nebezpečenstva, úrazu, výbuchu, alebo požiaru,
- inštalované len v bezpečnej vzdialenosti od okolitých horľavých stavebných konštrukcií a materiálov,
- inštalované na horľavú podlahu len pri dodržaní podmienok stanovených v záväzných predpisoch.